

УДК 811.133.1'33:801.631.51

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-210-7>

**ЛІНГВО-ПРАГМАТИЧНІ ТА ДИДАКТИЧНІ АСПЕКТИ
ФРАНЦУЗЬКИХ РОЗМОВНИХ УСІЧЕНЬ
(НА МАТЕРІАЛІ КОРПУСУ CLAPI)**

**THE LINGUO-PRAGMATIC AND DIDACTIC ASPECTS
OF FRENCH COLLOQUIAL TRUNCATIONS
(BASED ON THE CLAPI CORPORA)**

Білас А.А.,*orcid.org/0000-0003-4359-1149**Scopus Author ID 57209879534**Web of Science Researcher ID J-5969-2018**кандидат філологічних наук, доцент,**доцент кафедри французької філології**Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника***Олійник Ю.Р.,***orcid.org/0009-0004-3804-8162**магістрантка кафедри французької філології**Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*

У статті окреслено проблематику усічення в сучасній лінгвістичній термінології. Основна увага сфокусована на дослідженні скорочень у французькій розмовній мові, актуальність якої зумовлена тим, що досі не була об'єктом наукових розвідок на основі корпусного матеріалу. Автори зупиняються на теоретичних питаннях дослідження поняття скорочень як компоненту лексичної структури мови. Стаття містить розгляд словотворчих особливостей розмовних одиниць у французькій мові з аналізом різних типів усіченої структури розмовних лексем та ілюстрацією на матеріалі корпусу CLAPI. Корпуси розмовного мовлення можуть стати альтернативою використанню дидактичних засобів в навчанні французької мови. Матеріали корпусів усного мовлення включають зразки живої розмовної французької мови, яка значно відрізняється від літературної мови. Використання корпусних ресурсів як спосіб збагачення середовища для вивчення французької мови як іноземної, дозволяє наблизити навчання французької мови до реальних спонтанно-мовленнєвих ситуацій. Запропоновано розрізняти усний мовний різновид як протилежність письмовому. Натомість розмовна мова, як система мовних знаків в усній та письмовій комунікації, в мовленні носіїв мови має літературне або ж нелітературне забарвлення. Отже підтверджується положення про розмовне мовлення, яке включає і нормативні, і ненормативні розмовні елементи, що взаємодіють завдяки психолінгвістичним, соціальним, ситуативним, тематичним чинникам. Корпусні засоби надають учням прямий доступ до мовленнєвих даних з метою засвоєння французької мови як іноземної. Визначено, що основним завданням мовця є досягнення комунікативної мети, а не форма самого висловлювання. Широку палітру засобів усічення пропонують ресурси CLAPI, що дозволяє учням використовувати прийоми прагматичного навантаження комунікативних засобів, необхідних для результативного живого розмовного мовлення.

Ключові слова: усічення, розмовне мовлення, корпус CLAPI, прагматичне навантаження, навчання французької мови.

The article outlines the problem of truncation in modern linguistic terminology. The main attention is focused on the study of truncations in the French spoken language, the relevance of which is due to the fact that it has not yet been the object of scientific research based on corpus material. The authors focus on the theoretical issues of studying the concept of truncations as a component of the lexical structure of the language. The article contains a discussion of the word-formation features of colloquial units in the French language with an analysis of different types of colloquial lexemes truncated structure and illustrations based on the CLAPI corpus. Spoken language corpus can be an alternative to the use of didactic materials in teaching French. Spoken language corpus include samples of live spoken French, which is significantly different from the literary language. The use of corpus resources as

a way of enriching the environment for learning French as a foreign language makes it possible to bring French language learning closer to real spontaneous speech situations. The spoken language as a system of linguistic signs in oral and written communication, in the speech of native speakers has a literary or non-literary color. This confirms the notion that spoken language includes both normative and non-normative spoken elements that interact due to psycholinguistic, social, situational, and thematic factors. Corpus-based tools provide learners with direct access to speech data for the purpose of learning French as a foreign language. It is determined that the main task of the speaker is to achieve the communicative goal, not the form of the utterance itself. A wide range of truncation tools is offered by CLAPI resources, which allows learners to use the techniques of pragmatic loading of communicative means necessary for effective live spoken language.

Key words: truncation, spoken language, CLAPI corpora, pragmatic charge, teaching French.

Постановка проблеми. Розмовна мова як предмет зацікавлення дослідників є багатограним явищем, і її поглиблений аналіз потребує врахування низки чинників, які прямо чи опосередковано впливають на її формування та використання. Усна комунікація є не суто лінгвістичною, а міждисциплінарною проблемою [1, с. 45], адже психологія, соціологія, семіотика, культурна антропологія застосовують підходи та методологічні прийоми [2, с. 5] до вивчення розмовних одиниць.

Корпуси уснорозмовного спонтанного мовлення сьогодні відіграють важливу роль у лінгвістиці та викладанні мов. Важливість досліджень усного мовлення для викладання французької мови як іноземної є очевидною, оскільки можуть допомогти викладачам та авторам підручників усвідомити відмінності між стандартною французькою мовою та спонтанним усним мовленням. Крім того, співпраця між представниками корпусної лінгвістики, авторами підручників, вчителями шкіл та викладачами університетів є способом збагачення середовища для вивчення французької мови як іноземної [3, с. 16]. Використання корпусних ресурсів дозволяє наблизити навчання французької мови до реальних мовленнєвих ситуацій.

Скорочені слова стають невід'ємною частиною словникового складу. Вони підпадають під процеси лексикалізації, стають повноправними одиницями мови та дають можливість її носіям на широкий вибір механізмів їх породження та вжитку [4, с. 82] у спонтанному розмовному мовленні. Зазначене вище засвідчує актуальність дослідження лінгво-прагматичних та дидактичних аспектів усичених слів французького розмовного дискурсу у корпусному вимірі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження нелітературного сегменту усного мовлення завжди приваблювало мовознавців і триває донині. Так, Л. Масенко [5], Л. Ставицька [6], О. Тараненко [7], І. Цар [2] та ін. аналізують питання функціонування різнозниженої лексики в контексті мовленнєвої ситуації. Окремі структурно-функційні аспекти розмовного мовлення досліджують Р. Бесага [8], С. Бирик [9; 10] та ін.

Усна мова є основною формою існування мови. Перш за все, варто пам'ятати, що незалежно від престижу і статусу, який надається письмовому різновиду мови в наших суспільствах, усне слово залишається первинним філогенетично і онтогенетично [11, с. 32–33] і, для більшості носіїв мови, кількісно [12, с. 317]. Зважаючи на свою очевидність, це спостереження, апріорі узгоджене в лінгвістиці, тим не менш, схильне до упередженості, спричиненої використанням письма [13, с. 73] в науковому аналізі. Однак дослідження щодо усного мовлення відстають. Це пояснюється ще недостатнім обсягом масиву усних текстів, а також технічними, етичними та методологічними труднощами, які стоять на заваді системному аналізу усного мовлення [14, с. 111].

Зважаючи на значні досягнення у вивченні розмовної мови, в мовознавстві досі немає єдиного розуміння термінів «усне мовлення», «розмовна мова» та «розмовне мовлення». Для опису розмовної мови використовують терміни «усне мовлення», «усна комунікація», «усно-розмовне мовлення», «усно-розмовний стиль» [2, с. 8] тощо.

На думку С. Бирик [10, с. 69–130], розмовне мовлення включає як нормативні, так і ненормативні розмовні елементи, які взаємодіють, задіюючи психолінгвістичні, соціальні, ситуативні,

тематичні чинники. С. Бибик визначає безпосередні та опосередковані різновиди розмовного мовлення в побуті, які корелюють із культурою повсякденності. Серед перших мовознавиця розрізняє нелітературні (діалектний; наддіалектний напівнормований (побутово-розмовне койне); народно-розмовний; мішаний (просторічний, суржиковий); жаргонізований) та літературний (розмовний літературний чи розмовно-побутовий стиль). У рамках других маємо телефонний і мережевий.

Спонтанне спілкування, зокрема у мережах Інтернету, змінює загальнорозмовну мову і ми не повинні цього боятися, а використовувати ці процеси для формування нових слів і виразів та мовних одиниць, щоб збагатити повсякденну мову. Зокрема вплив мови молоді на загальнорозмовну французьку мову відбувається завдяки словотворчим прийомам: абрєвіатури, акроніми, сигли, графічні скорочення, зрощення, графічні заміни, випадіння кінцевого е, скорочення з ущільненням, заміна графем, вилучення необов'язкових літер, скелетування приголосних, аглютинація та усічення [15, с. 46–50].

Мета дослідження. Розглянути лінгво-прагматичні та дидактичні особливості усічених елементів французького розмовного дискурсу на матеріалі корпусу CLAPI.

Виклад основного матеріалу. Особливо актуальним є автентичність засобів розмовного мовлення. Визначення автентичності у викладанні мови зосереджуються на самому тексті та на меті учня, який читає або слухає текст [3, с. 19]. Використання корпусної лінгвістики для викладання та вивчення французької мови як іноземної означає надання учням прямого доступу до мовленнєвих даних, щоб вони могли спостерігати, аналізувати та засвоювати мову. Але, автентичність – це ще не все, щоб такі тексти оптимально увійшли в дидактичний процес важливо знати, як виконувати відповідні вправи на основі усного мовлення [16, с. 38–39], з наповненням усіченими елементами.

У франкомовних країнах з'явилися численні проекти з упорядкування усних корпусів наприклад, ESLO, FLEURON, CLAPI, CLAPI-FLE, CFPP2000, CFPR, FLORALE, OFROM, TCOF, CORAIL та ін. Сучасні освітні проекти можна інтегрувати в роботу з даними на основі усних корпусів у викладанні французької мови як іноземної. І це дозволить краще зрозуміти фактори, що сприяють оптимальному опрацюванню усних текстів, як наприклад, такого зразка спонтанного діалогу, насиченого усіченнями:

ELI	quand i`s sont rev`nus d` l`école\
SUZ	hm [hm]
ELI	[`tremet ] non dans la matinée euh j` les avais pas\
SUZ	hm hm
ELI	le le petit j`ai euh: m-: .tsk le tout petit là l` petit frisé LÀ (.) .h i` s`est fait mordre par son chien à l`oreille l`aut` jour:
SUZ	ah c`est vrai/
ELI	chez lui (.) OUI/ i`s ont un [chien/]
SUZ	[ah]
ELI	ET ET il a mordu l`oREILLE alors j` l`ai pas d` la:: euh: cette seMAINE alors j`ai qu` les trois autres l` à/
SUZ	hm hm
ELI	alors euh j` les ai emm`nés à l`école (.) tous les deux puis .h ((au chien)) roh: c`ui là [20].

Корпуси розмовного мовлення, які можна використовувати в освітніх цілях, можуть стати альтернативою використанню підручників з французької мови. Матеріали корпусів усного спонтанного мовлення представляють зразки справжньої розмовної французької мови, яка значно відрізняється від звичної французької [14, с. 113]. Очевидно, йдеться про дизфлюенси на рівні синтагм і слів, маркери мовлення, фатичні елементи та вставні слова на рівні фраз, конектори на рівні речень, дигресії на рівні дискурсу [17, с. 162] та інші лінгво-прагматичні засоби, серед яких виявляємо у ресурсах корпусу CLAPI численні усічення:

- ANN [ouais/] **.h** moi j'imagine en fait i` va quand même y avoir une récompense sous une **aut`** forme au moins tu vois j` sais pas moi **p`t- êt`** des avantages après
- JUL [pour des négociations] **d`** contrat
- ANN [ouais [hm]]
- JUL [ben] c'est clair **`fin**:: c'est pas terrible (.) c'est vraiment pas terrible
- ANN [et tous] les gens d- du service i`s bossent (0.4) i`s bossent que l` week- end
- JUL **`fin** là c` matin f- en plus (.) hier il est rentré vraiment tard tu vois vers dix neuf heures et la nuit avant en fait il a vraiment fait une nuit blanche donc en fait il a travaillé trente six heures (.) il est rentré à dix neuf heures (.) **pis `fin** [20].

Студенти можуть спостерігати за мовленнєвою діяльністю мовців і розуміти їхні комунікативні цілі. Наприклад, у корпусах можна виявити висловлювання, які використовуються для привітання співрозмовника, щоб сказати, чи ви згодні, щоб перебити співрозмовника, щоб згадати минулі події [16, с. 42], щоб попрощатися, тощо з різними усіченнями:

- STE ah la lentille
- OPT oui
- STE ah **d`ac**[cord]
- OPT [**`fin**] elle vous dira plus précisément je suis pas sûr sûr hein
- STE [hm hm]
- OPT [c'est elle] qui l` fait hein
- STE bon **d`accord** je reviens
- OPT v:oilà
- STE merci **au** [**r`voir**]
- OPT [**au r`voir**] madame (8.2) [20].

Усне мовлення відображає стереотипи мовленнєвої поведінки мовців і зміну цих стереотипів, формування нових жанрів сучасної комунікації. Основним завданням мовця в цьому випадку є досягнення комунікативної мети, а не форма самого висловлення [2, с.14], що чітко простежуємо на прикладі усічених одиниць з корпусу CLAPI:

- JUL j` l'ai **dé**[couvert] en fait y a quelques semaines (.) vers euh l'arrêt debourg
- ROM [ah ouais] à debourg y a un [marché]
- ANN OH **ben** on aurait pu aller là c` matin
- JUL la croix rousse j` pense c'est probablement plus grand^ **pa`ce** que [là debourg] en fait c'est un tout **p`tit truc**
- ANN [c'est:
- JUL **.h** mais quand même c'est chouette tu vois **`fin** le dimanche matin tu peux aller chercher tes [tes **p`tits** pains:]
- ANN ouais c'est sûr mais c` matin y **avait** plein **d` trucs** en plus [20].

Тлумачний словник французької мови «Trésor de Langue Française» визначає усічення як «процес скорочення багатоскладових слів шляхом вилучення одного або кількох складів з початкового або, частіше, кінцевого складу». Вилучення одного або кількох складів на початку слова називається афезею (*bleme – problème*), а в кінці слова – апокопою (*réus – réunions*) [18, с. 98], як це подаємо у прикладах:

- 1) JEA: oh c'est **sympa** chez vous hey c'est joli les rideaux et tout.
- LAU: ouais c'est un peu blanc par contre [23] (апокопа).
- 2) ARN: en plus y a l` **bus**.

ALB: *ouais ouais* (.) *faut pas qu'on loupe le bus [mais] en fait c'est surtout ça euh l' prob[lème] c'est pas louper l' bus* [23] (афереза і апокопа).

Апокопа здебільшого використовується для наслідування ритму розмовної мови. Поширеним прикладом є також опущення кінцевого невимовного глухого *-e* або того, що стоїть перед приголосним у таких словах, як артиклі *le* (*l'*), займенники у ролі додатка *le* (*l'*), *t'*, особові займенники *je* (*j'*), *tu* (*t'*), *i'*, сполучник *que* (*qu'*), прийменник *de* (*d'*):

ANN: *t' sais t' en as fin si tu veux faire des:: pas qu' ça s'écrabouille et tout [faut qu'i's] soient gros. On a dû faire plein d' marché.*

JUL: *[c'est pas cher] ça les marrons.*

ROM: *non trois euros l' kilo.*

JUL: *fait c'est: c'est une espèce de noix/ (.) nan/ c' que j'ai aucune idée en fait d'où ça vient moi les marrons* [23].

Іноді діалогічні одиниці насичені різними фонетико-орфографічними аномаліями розмовного характеру:

ANN: *tu t' dis euh i' d'vait pas êt' s- fin t' as pas l'impression qu'i' d'vait êt' si: malade que ça quoi. [pa`ce que si]non euh.]*

JUL: *[ah ouais/].*

ANN: *toutes les répétitions qu'i' fait:: comment i' DANSE à chaque fois.*

ROM: *ouais i' s' fait des solos d' danse et tout* [23].

Учасники спонтанного розмовного мовлення, записи розмов, яких знаходимо у корпусі CLAPI порушують зовнішню структуру мови, елімінуючи і редукуючи форму, надаючи їй певного психолінгвістичного забарвлення, що ми простежували також у Р.Кено, який експериментує з формою слів, застосовуючи прийоми психолінгвістично маркованої фонетичної орфографії (*ortographe fonétique*), а саме вилучення ненаголошеного невимовного «*e*», усічення придієслівних особових займенників, вилучення приголосної «*l*» в особовому займеннику «*il*», вилучення «*u*» в займеннику «*tu*», оглушення приголосного «*je*» [19, с. 79]. Ширшу палітру засобів усічення спостерігаємо у ресурсах корпусу CLAPI:

JUD: *[on était là] mais fin elle nous a: elle nous a gueulé dessus parce que: on était pas à l'heure au p'tit déj\ (.) avec stef on était là mais ça va quoi* [23].

JUD: *l'accumulation .h et au moment d' payer stef il m' dit t' as d' la monnaie/ et j' dis non\ il et j' dis et toi/ non\ ah: ha ha ha ((rit))* [23].

Якщо розглядати явище мовної компресії, характерної для розмовної французької мови, то внаслідок певних особливостей артикуляційної первинної основи чітко виражена фонетична асиміляція, пристосуванням якої для збільшення швидкості мовлення є втрата вимовної норми та відсутність вимовного самоконтролю [20, с. 100], що простежується в усіх записах ситуативних розмов у корпусі CLAPI:

CLA: *ça va et toi/.*

JUL: *ah ça fait plaisir d' te voir.*

CLA: *ah l' chat i ch- i' [s'est échappé]* [23].

На морфологічному рівні мовленнєва компресія проявляється в опущенні та усіченні різних морфем. Однак, іноді, морфологічну компресію практично неможливо відділити від фонетичної, лексичної та синтаксичної компресії, які часто не існують в сучасній мові в чистому вигляді [20, с. 100]. Це підтверджують і приклади з корпусу CLAPI:

LAU: *c'est pas bon euh fin moi i' m' faut un truc c'est comme euh lubrifiant pour les artères quoi c'est. ça décape.*

JEA: *peu importe hein t' façon.*

LAU: *un ptit peu d' cacahuètes/* [23].

У французькому розмовному дискурсі особливо підлягають скороченню багатоскладові лексичні одиниці. Створення односкладової форми лексеми для використання в якості окре-

мої лексичної одиниці пов'язане з бажанням комунікантів скоротити довжину мовленнєвого повідомлення у рамках ситуативного мовлення [21, с. 93]. Як бачимо, багатоскладова номема *cinématographe* пройшла шлях скорочення до односкладової форми *ci* (*cinématographe* – *cinéma* – *ciné* – *ci*):

JUS: [elle s`ra au frais] pis en plus si vous allez au ciné vous allez pas vous la siffler pendant [l`ciné] [23].

JUS: et bah [alors à] mardi et bon ci[né] [23].

Таким чином, усічення головно поділяються на:

– афезези (*bus* < *microbus*, *cipal* < *municipal*, *pitaine* < *capitaine*, *blème* < *problème*, *car* < *autocar*, *fin* < *enfin*):

LAU: ouais c`est un truc ikéa à moins soixante-dix pourcents qui- et en fait euh les mecs ils ont des pièces comme ça ou euh les gens forcément `fin ça va pas dans l`intérieur de de n`importe qui quoi c`est un peu un style euh [23];

– апокопи (*Seb* < *Sébastien*, *Nico* < *Nicolas*, *Théo* < *Théophile*, *Steph*, *Stef* < *Stéphane*, *doc* < *documentation*, *document*, *docteur*, *cam* < *caméra*):

JUD: après j`ai euh euh: (.) j`ai passé quelques jours avec stef j`ai vu aussi mes: copines au pair là julia tamane et caetera [23].

Комуніканти застосовують також прийоми апокопування з суфіксом *-o*:

LAU: voilà particulier spécialo-colonialo euh c` que tu veux [23].

Водночас, розмовні усічення у формі синкопи зі скороченням складу / складів у процесі нашого дослідження нами не виявлені, за винятком словоформ із пропуском літер посеред слова (*ach`ter*, *r`tard*, *main`nant*, *pa`ce*):

ANN: j` sais pas si y a des gens main`nant qui arrivent à faire [euh].

JUL: franchement j` pense pas pa`ce que regarde laurent par exemple `fin prépa sup de co (Classes Préparatoires à l`École supérieure de commerce) [23].

Комунікативно-прагматичний підхід до дослідження усічених засобів дозволяє виявляти прагматичне наповнення як окремої скороченої слоформи, так і сприяє розумінню комунікативних дій у рамках мовної норми поведінки комунікантів. Такою методикою можемо простежити посилення прагматичного ефекту фонетично маркованої усіченої одиниці *Chais* (від словосполучення *je sais*) на емотивність комунікації:

M: Chais pas. Non, non, moi j`prendrai plutôt un orangina [23].

Наслідком прагматичного аспекту мовної економії стають різні скорочення, зокрема й синтаксичного плану, як вилучення займенника *il* в безособовому висловленні [*il*] у а розмовної французької мови [15, с. 120] та інші: *VE3: y avait des clients en plus c`était pas l` moment d` le faire tomber par terre [23].*

Інколи усічена форма може позначати різні частини мови, а отже й мати різне прагматичне навантаження (*perso*= *personnement* або *personnel*):

LUC: franchement [moi perso] c`est mon:\ meilleur match pour l`instan:t [23].

JEB: si à titre perso:: t` as envie d`aller voir: disons ça m`intéresse de bosser sur bléfree/ mais pas d` sortir la [présentation/] [23].

Натомість усічена форма *déco* може замінити різні слова за семантикою *décoration* та *déconnexion*. Крім того ймовірним є заміна інших частин мови зі схожим коренем (*décorer*, *décorant*; *déconner*, *déconnant*):

CLA: on d`vrait faire déco/ on s`rait marrantes\ [23].

Загалом усічені лексеми зберігають семантичне навантаження повноформатної словоформи, додаючи фрагменту характеру живого мовлення (*rando* від *randonnée*): *VE2 en disant j` vais m` faire la rando [23].*

Іноді усічені лексеми стають продуктивними у словотворі. Наприклад, візьмемо апокопувану форму *éco* (від *écologie*, *écologique* чи *écologiquement*), яка формує нові лексеми (*charte*

écoresponsable, écowatt, écoperspective, écocitoyen, éco-comportement, écoconception, écoconduite, écoconsommation, écoconstruction), а апокопована від *économie* та *économique – sciences éco*:

VE1: et euh: surtout qu'on va signer (.) au niveau d' la fédération: une charte qui va sortir une **charte éco** [23].

LAU: mais c'est bon: c'est des **éco watt** [23].

SOP: [et bon] c'est très BIEN ça laisse le temps de [lancer **éco**] [23].

Висновки. Матеріали корпусів усного мовлення містять зразки живої розмовної французької мови, яка значно відрізняється від стандарту французької мови. Корпусні ресурси збагачують можливості для вивчення французької мови як іноземної, дозволять наблизити навчання французької мови до вимог реальних комунікацій. Матеріали корпусу CLAPI та інших корпуси французького розмовного мовлення з компонентами усічень можуть стати альтернативою певних дидактичних засобів, оскільки надають учням прямий доступ до мовленнєвих зразків з метою засвоєння сучасної мови. Визначено, що головним для мовця стає досягнення прагматики спілкування, комунікативної мети, а не форма самого висловлення. Широка палітра усічених засобів у корпусних ресурсах CLAPI дозволяє учням навчитися цілком прагматично використовувати конотативне навантаження усічених засобів для результативної комунікації в різних ситуаціях.

Тематика корпусних ресурсів CLAPI та інших проектів французького розмовного мовлення надзвичайно широка. Окремого дослідження потребує проблематика використання корпусних досягнень у перекладознавчій сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Сербенська О. Усне мовлення як категорія культури. *Вісник НТШ*. 50. 2013. С. 44–47.
2. Цар І.М. Українське повсякденне мовлення в міському молодіжному середовищі. Монографія. Київ: Наук. думка, 2021. 224 с.
3. Chambers A. Les corpus oraux en français langue étrangère: authenticité et pédagogie. *Mélanges Craquel*, 31, 2009, 15–33.
4. Баранова С. В., Юркова А. М. Лінгвістичні особливості скорочень. *Мова. Література. Фольклор*. 2. 2022. С. 79–83.
5. Масенко Л. Т. Суржик: між мовою і язиком. Київ: Видавничий дім «Кисво-Могілянська академія», 2019. 229 с.
6. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг: Соціальна диференціація української мови. Київ: Критика, 2005. 464 с.
7. Тараненко О. О. Колоквіалізація, субстандартизація та вульгаризація як характерні явища стилістики сучасної української мови. *Мовознавство*. 4-5. 2002. С. 33–41.
8. Бесага Р. В. Нестандартизовані елементи в українській літературній мові: автореф. дис. ... канд. філол. наук.: спец. 10.02.01. Ужгород, 1997. 23 с.
9. Бирик С. П. Поняття «розмовна мова» і суміжні з ним терміни лінгвістики. *Українська термінологія і сучасність*. 4. 2001. С. 233–235.
10. Бирик С. П. Усна літературна мова в українській культурі повсякдення. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2013. 589 с.
11. Martinet A. *Éléments de linguistique générale*. Paris: Armand Colin. 1996. 228p.
12. Blanche-Benveniste C. La langue parlée. *Marina Yaguello (dir.) Le grand livre de la langue française*, Paris: Seuil, 2003, pp. 317–344.
13. Surcouf C., Ausoni A. Création d'un corpus de français parlé à des fins pédagogiques en FLE: la genèse du projet FLORALE. *EDL (Études en didactique des langues)*, 31, 2018, 71-91.
14. Strashko I. V. The Use of Spoken Corpora for Learning French as a Foreign Language (based on ESLO, FLEURON, CLAPI, and CFPP2000). *Scientific Journal of National Pedagogical Dragomanov University*, Series 9, 22, 2021, pp.110–122.
15. Bilas A. La e-langue des jeunes en France et en Ukraine. *E-Scripta Romanica*, 7, 2019, pp.40–51.
16. André V. Faire de la linguistique de corpus avec des apprenants de français langue étrangère. *L'arrivée P., Lefevre F. La didactisation du français vernaculaire*, Presses Universitaires de Caen, 2020, pp.37–66. hal-02993341.

17. Bergounioux G., Eshkol I. Quand faire, c'est dire : l'exemple de la recette. G. Bergounioux (ed.) *Une étude de cas en linguistique de corpus*, Paris : Champion, 2016, 49, pp.147–168. URL : <https://core.ac.uk/reader/54017570>.
18. Anselme R., Bonami O., Burnett H. Polysémie et troncation des noms en -ion en français. *Verbum*, XLIII (1), 2021, pp.97–118. halshs-03520612.
19. Bilas A. Psycholinguistic Aspect of Phonetic and Orthographic Means of French Colloquial Speech in Ukrainian Translation, *Psycholinguistics*, 27(2), 2020, pp.71–89.
20. Підгірна Н. Різновиди лінгвістичної компресії у французькій мові. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 49. 2014. С. 99–101.
21. Єнікєєва С. М. Скорочення слова як механізм формотворення та словотворення в сучасній англійській мові. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 27. 2006. С. 93–96.
22. Bilas A. Translation of non-standard units in the French-Ukrainian literary area. *Romanica Cracoviensia*, 18, 3, 2018, pp. 115–123.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ:

23. CLAPI. Corpus de LAngue Parlée en Interaction. URL : <http://clapi.ish-lyon.cnrs.fr/>.